

ΕΝΑ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΤΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΑΤΖΟΥΡΑΚΗ

Ο δρόμος προς την κόλαση

Γράφει
ο Στράτος Κερσανίδης

«Η Ιρίνα Λ. απαγχονίστηκε σε διαμέρισμα στη Θεσσαλονίκη όπου την είχαν φυλακισμένη...». Είδηση περασμένη στα ψηλά των εφημερίδων που απεικονίζει με δραματικό τρόπο τη μούρα χιλιάδων γυναικών οι οποίες πέφτουν θύματα κυκλωμάτων καταναγκαστικής πορνείας.

Πέρυσι ο συνηδός σκηνοθέτης Λούκας Μούντισον με την ταινία του «Λίλια για πάντα» έθιξε το θέμα με τρόπο συγκλονιστικό. Η ηρωίδα του, η 16χρονη Λίλια, ζούσε σε ένα υποβαθμισμένο προάστιο, κάπου στην πρώην Σοβιετική Ένωση.

Εγκαταλειπμένη από τη μητέρα της, η οποία αναζήτησε την τύχη της στην Αμερική, βλέπει τις ελπίδες της να φουντώνουν, όταν ερωτεύεται τον Αντρέι, ο οποίος της υπόσχεται να την πάρει μαζί του στη Σουηδία. Ξαφνικά η Λίλια βρίσκεται μέσα στο αεροπλάνο και στη συνέχεια κλεισμένη σε ένα διαμέρισμα στη Στοκχόλμη. Εκεί πλέον, αφού κακοποιήθηκε και απειλήθηκε, δέχεται τους «πελάτες» της.

Όνειρα και εφιάλτες

Η Ιρίνα Λ., που αναφέρουμε παραπάνω, υπήρξε η αφορμή που άθησε τον Κυριάκο Κατζουράκη να γρίσει την ταινία «Ο δρόμος προς τη Δύση». Ο γνωστός ζωγράφος μετετράπη σε σκηνοθέτη και αφού συγχέντρωσε το απαραίτητο ιλικό ρίχτηκε στην περιπέτεια

«Ο δρόμος προς τη Δύση»

τον σινεμά. Το αποτέλεσμα ήταν ένα εξαιρετικό δραματοποιημένο ντοκιμαντέρ που κέρδισε το βραβείο της Διεθνούς Ένωσης Κριτικών Κινηματογράφου (FIPRESCI) στο περσινό Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης.

Ποια είναι όμως η Ιρίνα, η γυναίκα που προτίμησε να πεθάνει παρά να υφίσταται τον καθημερινό εξευτελισμό; Μια γυναίκα απ' την πρώην Σοβιετική Ένωση, η οποία έφτασε στην Ελλάδα αναζητώντας μια καλύτερη ζωή αλλά έπεισε θύμα αδιστάκτων κυκλωμάτων που την οδήγησαν στην πορνεία, όπως χιλιάδες γυναίκες

σαν αυτήν. Ο Κατζουράκης τη βάζει να αφηγηθεί δημιουργώντας ένα σενάριο. Αναζητώντας μια φύλη της που έχει χαθεί περιφέρεται στην Αθήνα και η ιστορία της ξεδιπλώνεται καθώς εξομολογείται τη ζωή της στο φακό. Με διάφορα φλας μπακ η ζωή της συνδέεται με τη ζωή των μεταναστών που ζουν στην περιοχή αυτή, οι οποίοι μιλούν για τις δικές τους ζωές, τα δικά τους βάσανα, τα δικά τους όνειρα. Μέσα από αυτές τις αφηγήσεις ο σκηνοθέτης μιλά για τον ξεριζωμό εκαπομπών ανθρώπων οι οποίοι αναγκάζονται να φύγουν από τον τόπο τους αναζητώ-

ντας τον παράδεισο και καταλήγοντας, συχνά, στην κόλαση.

Ειλικρίνεια και αμεσότητα

Η ταινία είναι μια συγκλονιστική καταγραφή της πραγματικότητας που υπάρχει δύπλα μας. Εκείνης της πραγματικότητας που αποτελεί κοινό μυστικό και κανείς δεν μιλά ανοιχτά γι' αυτό. Είναι η ενοχή μιας κοινωνίας που υποκρίνεται πως τίποτε δεν υπάρχει και που βολεύεται με αυτήν την κατάσταση. Ο Κυριάκος Κατζουράκης με αφοπλιστική ειλικρίνεια «στήνει» την ταινία του που παρά τη δραματοποιημένη της μορφή, δεν χάνει την αυθεντικότητα και την αμεσότητα του ντοκιμαντέρ. Γιατί στην πραγματικότητα είναι ντοκιμαντέρ αφού τα γεγονότα είναι αληθινά, οι χώροι αυθεντικοί, τα ανθρώπινα δράματα πραγματικά. Με μια εικαστική ματιά -άλλωστε τον Κατζουράκη, όπως προαναφέραμε, τον γνωρίζουμε ως ζωγράφο- τονίζει τους εφιάλτες που ζουν οι γυναίκες θύματα της καταναγκαστικής πορνείας και οι χιλιάδες ξένοι που αναγκάζονται να επιβιώνουν μέσα σε άθλιες συνθήκες. Ματιά αιχμηρή, τολμηρή και βαθύτατα πολιτική. Η πόλη γύρω από τους πρωταγωνιστές, είναι σκοτεινή κι απειλητική. Μοιάζει με κλειστό δωμάτιο, με τόπο χωρίς δυνατότητα διαφυγής. Με την ωμότητα της πραγματικότητας και την ευαισθησία του δημιουργού, «Ο δρόμος προς τη Δύση» αναδεικνύει καταστάσεις και κοιτάζει πισω από τη βιτρίνα, τολμά να θίξει και παράλληλα να κατηγορήσει για τη σωπή που καλύπτει τα γεγονότα, και να υπενθυμίσει τη συνενοχή όλων μας. Η σπουδαία ηθοποιός Κάτια Γέρσου, δίνει μια σπαρακτική ερμηνεία στο ρόλο της Ιρίνας. (Βαθμός: 9 στα 10).